

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt **any five** questions.

2. **All** questions carry **equal** marks.

3. Answers of the **two** sections should be written in the **same** answer book.

(Section-I)

Q.1 Explain the nature and significance of Indian agriculture.

OR

What is meant by agriculture productivity? State the causes of low productivity in India.

Q.2 Explain the causes and types of soil erosion.

OR

Critically examine an acquisition of land for non-agriculture purpose.

Q.3 Elaborate the various types of chemical and organic fertilizers.

OR

What is irrigation? State the importance of irrigation.

(Section-II)

Q.4 Define the term green revolution and explain the consequences of green revolution.

OR

Explain the recommendation of the future policies for development of Indian agriculture sector.

Q.5 State the objectives and functions of Krishi Vigyan Kendra.

OR

Explain briefly on department of agriculture government of Maharashtra.

Q.6 State the factors and significance of organic farming.

OR

Explain the types and importance of green House.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. कोणते ही पाच प्रश्न सोडवा .
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत .
३. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा .

(विभाग -१)

प्र .१ भारतीय शेतीचे स्वरूप व महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

कृषी उत्पादकता म्हणजे काय ? भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे सांगा .

प्र .२ जमिनीच्या धूपेची कारणे व प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

जमिनीच्या बिगरशेतीसाठी होणाऱ्या संपादनावर टीकात्मक परिक्षण करा.

प्र .३ रासायनिक व सेंद्रिय खतांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

सिंचन म्हणजे काय ? सिंचनाचे महत्व सांगा .

(विभाग -२)

प्र .४ हरितक्रांतीचा अर्थ सांगून त्याचे परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय शेतीक्षेत्राच्या विकासासाठी भविष्यकालीन धोरणांच्या शिफारशी स्पष्ट करा.

प्र .५ कृषी विज्ञान केंद्राचे उद्देश्य आणि कार्य सांगा .

किंवा

महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाची सविस्तर माहिती स्पष्ट करा.

प्र .६ सेंद्रिय शेतीचे घटक व महत्व सांगा .

किंवा

हरित गृहाचे प्रकार व महत्व स्पष्ट करा.
